

Salezijanska mladinska duhovnost

»Daj mi duše, drugo vzemi«

Pripravila: Boštjan Jamnik, SDB in s. Majda Pangeršič, HMP
Lektoriranje: Stanislav Duh, SDB
Ilustracije: Fani Pečar
Oblikovanje: Boštjan Jamnik

Za interno uporabo salezijanskega mladinskega gibanja

Salezijanska

Temelj sta **don Bosko** in **Marija D. Mazzarello**. Živela sta v 19. stoletju, ki ga zaznamujejo velike in globoke družbene spremembe. Že od malih nog izkušata navzočnost Boga Jezusa Kristusa, kar vpliva na njuno odločitev popolne podaritve najbolj ubogi mladini. V valdoškem oratoriju in v Morneseju se pod don Boskovim navdihom in vplivom Marije D. Mazzarello razcvetejo različni izrazi svetosti in življenja v Duhu. Življenjepisi Dominika Savia, Frančiška Besucca in Mihaela Magoneja opisujejo to mladinsko svetost, ki je bila od Cerkve priznana in dana mladim z razglašenjem Dominika Savia za svetega in Lavre Vicuña (izg. vikunja) za blaženo. Ta duhovna izkušnja («domačnost z Bogom») nagovarja tudi današnjega človeka in ga v sloganu *Daj mi duše, drugo vzemi* vodi po poti svetosti. Ta duhovnost ni abstraktna ideja, temveč se izraža v **pastoralni ljubezni do mladih**.

Mladinska

Salezijansko duhovnost ne živijo le salezijanci, hčere Marije Pomočnice, sotrudniki ..., temveč je primerna za vse življenjske stanove (redovnike, duhovnike, verne laike, mlade, ostarele, družine ...): vsi ti na **lasten način** živijo salezijansko duhovnost.

Primerna je celo za neverujoče. Danes

tako poleg mladinske duhovnosti govorimo o salezijanski laiški duhovnosti in družinski duhovnosti. Salezijanska mladinska duhovnost preprosto pomeni, da je namenjena in primerna za **mlade**. Janez Pavel II. je dejal: »On je učitelj mladinske duhovnosti, ker je znal evangelij predlagati kot življenjsko pot za mlade, sprejemajoč jih v njihovem pričakovanju in v njihovi želji po življenju.«

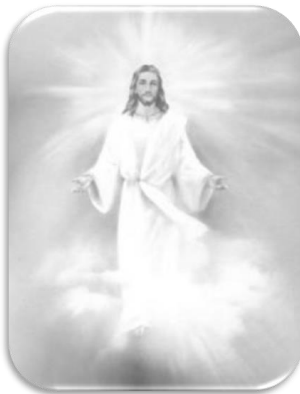

Duhovnost

Ko na splošno govorimo o duhovnosti, mislimo pri tem na življenjsko izkušnjo, ki se dotika vsakega človeka v njegovi **religiozni sferi**. Duhovna izkušnja usmerja naše življenje glede na jasno določen cilj in se uresničuje v točno določenem načinu življenja, mišljenja, delovanja in medsebojnega povezovanja.

Krščanska duhovnost izvira iz Jezusa Kristusa, dobrega pastirja. Bog, ki je v središču verovanja, je postal človek, da bi nam razodel svojo Božjo ljubezen in bi nas pritegnil k sebi, da bi mi vedno bolj postajali Božji. Krščanska duhovnost v tem smislu je način življenja, kako urediti svoje življenje za doseg krščanske popolnosti. Torej je **pot krščanske svetosti**.

Don Bosko in Marija D. Mazzarello sta skušala krščansko duhovnost približati mladim svojega časa, še zlasti najbolj ubogim. Kristusov evangelij sta želela posodobiti, ga prinesli mladim in jim pokazati, da jih ima Bog neizmerno rad. Ker je neločljivo povezana s preventivnim vzgojnim sistemom, je to vzgojna duhovnost, ki vključuje celotnega človeka. Srčika te duhovnosti je *Božja slava in rešitev duš*, ki se konkretizira v življenjskem programu *Daj mi duše, drugo vzemi*. Salezijanska duhovnost je torej ena izmed poti v Cerkvi, ki nas vodi k **Jezusu Kristusu**.

1. DUHOVNOST VSAKDANJEGA ŽIVLJENJA

Vsakdanje življenje, ki se navdihuje v Jezusu iz Nazareta, je tisto območje, kjer prepoznavamo dejavno Božjo navzočnost in se uresničujemo.

Don Bosko se je že kot majhen otrok naučil živeti v navzočnosti Osebe, ki je bila v njegovi družini najbolj spoštovana – Boga. Za to se je treba zahvaliti vzgoji njegove **matere Marjete**, ki mu je pomagala, da je v njem zrasla ljubezen do Boga ter da se je stalno **zavedal Božje navzočnosti**. *»Mati Marjeta je imela redko sposobnost, da je v vsem, kar se je v življenju zgodilo, našla kaj, ob čemer je spregovorila o Bogu. Čutila je, da je ona prva odgovorna za versko vzgojo svojih otrok, in jim je v svoji družinski šoli znala predstaviti/vzgojiti preproste, a globoke vrednote. Na prvem mestu med vrednotami je bila trdna vera, ki jo je potrpežljivo posredovala. Privzgojila jim je zavest, da je Bog ljubeč in vedno navzoč, učila jih je predane pobožnosti do Marije.«*

Nekaj podobnega velja tudi za Marijo D. Mazzarello. Njena prijateljica Petronila je zatrnila: *»Marija Domnika ni samo ves čas mislila na Boga, ampak je živela v njegovi navzočnosti, še več, živela je povezana z njim v veliki ljubezni.«*

Temelj duhovnosti vsakdanjega življenja je Jezusovo učlovečenje: Jezus se je rodil na ta svet; živel je kot človek; skoraj vse življenje je delal v delavnici; kot človek je trpel, umrl ... Jezusova človeška narava razodeva, da je Bog v središču našega življenja. *»Karkoli ste storili enemu izmed mojih bratov, ste storili meni« (Mt 25,40).*

Zato je don Bosko svoje fante učil, naj **prijateljstvo z Gospodom** živijo v svojem vsakdanjem življenju; *»tukaj in zdaj«*, pri vsakdanjem delu, izpolnjevanju dolžnosti, v preprosti molitvi, v zdravem veselju ... Duhovnost ni ločena od našega življenja, temveč je Bog navzoč sredi vsakdanjega življenja. Naše življenje je način, kako nam je lahko Bog blizu in nas odrešuje. To stvarnost lahko primerjamo z dvema zaljubljenecema: če se imata neizmerno

rada, ni potrebno, da sta vedno skupaj. Vendar je njuno življenje, vse kar počneta, prežeto z mislijo drug na drugega. Vse to vpliva na njuno življenje.

Za današnjega kristjana to pomeni, da se za kristjana ne le razglša, temveč tako tudi živi. Je izraz njegove vere in zaupanja. Duhovnost vsakdanjega življenja nas spodbuja, da sprejemamo vsakodnevne izzive, vprašanja in preizkušnje; da v manjših ali večjih odločitvah molimo k Svetemu Duhu za razsvetljenje; da smo pozorni na revščino okoli nas; da presegamo razklanost med družbenim in krščanskim življenjem; da resnično ljubimo vsakdanje ter da damo, da nas »vesela novica odrešenja« prekvasi.

Izkušnja salezijanske mladinske duhovnosti nosi v sebi veselo in temeljno spoznanje: **sveti postajamo sredi tega sveta in v vsakdanjih izzivih.**

2. DUHOVNOST VESELJA IN OPTIMIZMA

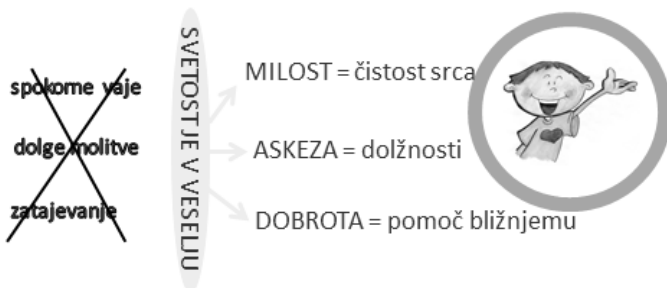
Vsakdanje življenje živimo v veselju in optimizmu, ne da bi se odpovedali obveznostim in odgovornostim.

V letu 1855 je don Bosko navdušil mladega Dominika Savia: *»Božja volja je, da smo sveti. Postati svet ni težko. Za svete je v nebesih pripravljena velika nagrada.«* Zadeva, ki se mu je do tedaj zdela zelo težka, je bila v don Boskovih besedah predstavljena kot preprosta. Kako naj to doseže? Ali naj opravlja dolge in posebne spokorne vaje? Ali naj cele noči moli, kot je to počel Frančišek Asiški? Ne. Za don Boska je **svetost v veselju**. Nova formula svetosti se razvije v vsakdanjem življenju: med knjigami in šolo, dvoriščem in jedilnico. Vključuje glasbo, gledališče, izlete, šport, direndaj, pa tudi učenje, molitev,

delo ... Ves valdoški oratorij je prežet z veseljem, optimizmom in upanjem. Don Bosko mladim ponudi možnost, da življenje izkusijo kot praznik in vero kot srečo. To veselje pri don Bosku pa izvira iz življenja v **milosti** (čistega srca), ki od mladega človeka zahteva tudi **askezo** (odpoved) in **dobroto** (pomoč bližnjemu). Kristjani so ljudje veselja, saj je v središču

praznovanje Jezusovega vstajenja. Zavedajo se, da se **Božje kraljestvo uresničuje** tu na zemlji. Vse to pa jih ne sme ločiti od najbolj revnih, zapuščenih, zavrženih, ki tega veselja niso deležni. **Dobrota** (služenje, solidarnost) je torej način, kako to veselje prinašajo vsem ljudem. Hkrati z veseljem kot Jezus sprejemajo vsakdanji križ, ki se kaže v vestnem izpolnjevanju dolžnosti in veselem sprejemanju vsakodnevnih težav. Te in druge odpovedi so askeza, h kateri so poklicani mladi. Don Bosko in Marija D. Mazzarello sta tako v eno samo življenjsko izkušnjo povezovala »dvorišče«, resno »učenje« in vztrajen čut za dolžnosti. Marija D. Mazzarello je večkrat poudarila: »Naša pobožnost obstoji v tem, da opravljamo vse naše dolžnosti ob svojem času, na svojem mestu in samo iz ljubezni do Boga.«

3. DUHOVNOST PRIJATELJSTVA Z JEZUSOM KRISTUSOM

Jezusovo vstajenje na veliko noč je nagib in razlog upanja, ki nas vodi v novo življenje in ki v Jezusu najde polnost smisla ter globoko in pristno veselje.

Združenje z Bogom je cilj vsakega kristjana. Vsak človek v sebi nosi globoko hrepenenje, da bi bil dopolnjen ter v odnosu s kom; da ne bi bil sam. Če torej

verjamemo, da smo bili ustvarjeni od Boga, za ljubezen, potem moramo verjeti tudi, da je to **globoko hrepenenje po njem** v nas, četudi je morda skrito, speče. Psalmist pravi: »Kakor hrepeni jelen po potokih voda, tako hrepeni moja duša po tebi, o Bog« (Ps 42).

Don Bosko se je zavedal, da je »vzgoja stvar srca«. Pot duhovnosti zahteva novo srce. Za globoko in dolgotrajno spreobrnjenje se je treba dotakniti te središčne točke človekovega življenja. Mladi in sodelavci, ki so bili z don Boskom, so bili očarani predvsem nad **njegovo domačnostjo z Bogom**. Središče in srce salezijanske duhovnosti je prav prijateljstvo z Jezusom, Gospodom življenja. Stalna skrb don Boska in Marije D. Mazzarello je bila vzgoja za vero, hoditi z mladimi, da bi jih pripeljala do osebnega odnosa z vstalim Jezusom Kristusom. Mlade sta skušala odpreti Božji ljubezni, da bi bili sami sposobni odgovoriti na to **Božjo ljubezen** in to ljubezen živeti v odnosu do drugih.

Med vsemi sredstvi duhovnega življenja in povezanosti z Bogom ima za don Boska pomembno mesto tudi **Sveto pismo**. Tu nas Bog neposredno nagovarja. Zato je don Bosko svojim fantom pripovedoval zgodbe iz Svetega pisma, pomagal jim je, da so jih razumeli, premišljevali, molili in prenašali v življenje. Sveto pismo nam pomaga, da bi bile naše misli, besede in dejanja vedno bolj podobne Jezusovim.

»Jezus je moj prijatelj in tovariš,« pravi Frančišek Besucco. Kdor živi krščanstvo v salezijanskem duhu, napreduje v globljem poznanju in pripadnosti Jezusu Kristusom. V duhovni izkušnji mladih so izrazi **Prijatelj, Učitelj, Odrešenik** tisti, ki opisujejo odnos do Jezusove osebe v lastnem življenju.

CILJ = ZDRUŽENJE Z BOGOM

- globoko hrepenenje po Bogu
- domačnost z Jezusom Kristusom
- premišljevanje Svetega pisma
- Jezus je PRIJATELJ, UČITELJ, ODREŠENIK

4. DUHOVNOST OBČESTVA S CERKVIJO

Vsakdanjost se živi znotraj krščanske skupnosti (oratorij, skupine, mladinski center, župnija, škofija ...), ki je edino okolje za rast vere. Temeljna hrana za rast duhovnega življenja so zakramenti, Marija pa je tista, ki nas na tej poti vodi, spremlja in navdihuje.

Kristjani svoje vere ne živimo sami zase, temveč skupaj s svojimi brati in sestrami v skupnosti – **Cerkvi**. Don Bosko je do Cerkve gojil veliko ljubezen; še zlasti do Petrovega naslednika papeža: *»Vsak napor je majhen, kadar gre za Cerkev in za papeštvo.«* *»Kadar nam papež izrazi kako željo, je to za nas ukaz.«* Ta njegova vdanost papežu je zelo vidna ob koncu don Boskovega življenja, ko sprejme težki križ zidave cerkve Srca Jezusovega v Rimu. Sprejme ga iz ljubezni do papeža in Cerkve. Osebni odnos z vstalim Kristusom in izkušnja skupine, župnije, skupnosti ... mlade samodejno vodi v odnos s Cerkvijo.

Navkljub rasnim, kulturnim, socialnim in drugim razlikam se mladi med seboj sprejemajo in imajo radi. Skupaj gradijo to skupnost, živijo družinskega duha, postajajo eno srce in ena duša ter se kot prijatelji veselijo življenja.

Srečanje in odnos z Jezusom v občestvu Cerkve se na poseben način izkušata v obhajanju **zakramentov**. Za don Boska in Marijo D. Mazzarello sta evharistija in spoved dva stebra salezijanskega preventivnega vzgojnega sistema. Don Bosko je prepričan, da brez Jezusa Kristusa in vere ni mogoča prava vzgoja. Tudi za Marijo D. Mazzarello je evharistija središče in višek dneva. Na Jezusa v sv. evharistiji se obrača v težavah, ob njem se zbira s sestrami ob prebiranju Božje besede, z njim končuje svoj delavnik. Salezijansko izročilo v teh dveh zakramentih prepozna velik pomen za krščansko vzgojo mladih. V evharistiji namreč vsi mi prejemamo hrano za duhovno življenje, v zakramentu sprave pa obhajamo Božjo ljubezen, ki je močnejša od greha.

Posebno mesto v krščanski duhovnosti ima **Božja mati Marija**, do katere sta don Bosko in Marija D. Mazzarello gojila posebno ljubezen. Ni naključje, da se salezijanke imenujejo hčere Marije Pomočnice. V salezijanski mladinski duhovnosti jo imenujemo *»Marija Pomočnica kristjanov«*. K njej se zatekamo

v težavah, vliva nam upanje in nas tolaži. Marija uči mlade živeti evangeljske drže, kot so poslušanje, zvestoba, čistost, vera, zaupanje, samopodarjanje, služenje, ter jim pomaga v goreči apostolski vnemi, boju proti grehu ter vsemu, kar nasprotuje svetosti.

Ljubezen do Cerkve = PAPEŽ

zakramenti = SPOVED in EVHARISTIJA

češčenje Marije = MARIJA POMOČNICA

5. DUHOVNOST ODGOVORNEGA SLUŽENJA

Pristno osebno izkušnjo vere mora samo po sebi spremljati velikodušno služenje bratom in sestram.

Za don Boska in Marijo Mazzarello krščansko življenje pomeni zavzetost v dejavnosti in odgovornem služenju. Človek, ki odkrije pravi smisel življenja in njegovo polnost, se ne more zapreti v svoj mali svet. Na vsakem koraku, v vseh življenjskih razmerah (družina, šola, delovno mesto, kraj ...) ima priložnost za **pričevanje o svoji verski in življenjski izkušnji**. Zato je don Bosko, oče in učitelj mladine, od svojih mladih pričakoval, da postanejo **»pošteni državljani in dobri kristjani«**.

S krstom smo postali kristjani. Naša naloga je, postanemo **dobri kristjani** ter svoje življenje namenimo rasti Božjega kraljestva. Poklicani smo, da v ta svet prinašamo življenje, upanje in odrešenje. Mnogi mladi so resnično duhovno bogati ter kažejo znake apostolskega poklica, kar pomeni, da se njihova ljubezen do Boga udejanji v ljubezni do bližnjega. Nekateri ta poklic živijo kot animatorji, kateheti, vzgojitelji, družinski očetje in matere ... medtem ko se nekateri popolnoma podarijo Gospodu v misijonskem, redovniškem ali duhovniškem poklicu. Vsem je skupno to, da svoje krščansko življenje živijo kot **poklic**.

Biti **pošten državljan** danes pomeni pospeševati osebno dostojanstvo in pravice, ki mu pripadajo; živeti velikodušno v družini in se pripravljati na oblikovanje lastne družine; gojiti solidarnost, dobroto do najbolj ubogih; opravljati svoje delo z veseljem, predanostjo in strokovno usposobljenostjo; pospeševati pravičnost, mir in skupno dobro na političnem prizorišču; spoštovati stvarstvo; negovati kulturo ...

